

IVM Coronanieuws 27 maart 2020

Opening

Welkom bij het IVM Coronanieuws van 27 maart, het wekelijkse nieuws over corona en geneesmiddelen.

Behandeling van COVID-19

Voor de behandeling van matig ernstig zieke patiënten met COVID-19 is de combinatie lopinavir/ritonavir vervallen als behandeloptie. Dit besluit hebben de SWAB en het RIVM genomen naar aanleiding van een afgelopen week verschenen klinische studie. Hieruit bleek dat de combinatie onvoldoende effectief was. Voor de behandeling van matig ernstig zieke patiënten wordt nu alleen chloroquine of hydroxychloroquine aanbevolen. Bij zeer ernstig zieke patiënten komt remdesivir - in combinatie met chloroquine of hydroxychloroquine of als monotherapie - in aanmerking. De WHO heeft een wereldwijde studie aangekondigd naar de effectiviteit van remdesivir, chloroquine, hydroxychloroquine en lopinavir/ritonavir. De internationaal ook toegepaste combinatie van azitromycine met chloroquine of hydroxychloroquine wordt in Nederland ontraden vanwege een verhoogd risico op ritmestoornissen.

Aangezien alle medicamenteuze behandelingen experimenteel zijn, roept Bijwerkingencentrum Lareb op tot alertheid en het melden van bijwerkingen. Ook het Portaal voor Patiëntveiligheid vraagt zorgverleners relevante incidenten bij de behandeling van COVID-19 te melden. Het Portaal zal de meldingen zo snel mogelijk aan het zorgveld teruggeven.

Voorlopige behandeladviezen: www.swab.nl

Melden bijwerkingen: www.lareb.nl

Melden incidenten: www.vim-digitaal.nl

Nieuwe geneesmiddelen en vaccins

Wereldwijd werken onderzoekers en de Wereldgezondheidsorganisatie samen aan de ontwikkeling en het testen van 20 verschillende vaccins tegen het coronavirus. De snelheid van deze ontwikkelingen is opmerkelijk: de genetische code van het coronavirus is pas ongeveer 2 maanden bekend.

Ander onderzoek naar nieuwe behandelingen richt zich op afweerstoffen uit het plasma van genezen patiënten. Deze kunnen mogelijk helpen bij het verminderen van symptomen bij andere patiënten. Bloedbank Sanquin start met het inzamelen van bloedplasma van genezen patiënten.

Ook diverse bestaande middelen worden verder onderzocht. Voorbeelden zijn geneesmiddelen, zoals baricitinib en sarilumab, die nu bij reumatoïde artritis worden gebruikt. Dergelijke middelen verminderen mogelijk de inflammatoire respons in de longen bij ernstig zieke patiënten met COVID-19. Ook werkt de Rijksuniversiteit Groningen aan een inhalator voor pulmonale toediening van chloroquine. Ook hiervoor geldt dat er nog geen bewijs is voor werkzaamheid.

27 maart 2020

Geneesmiddeltekorten

Op 26 maart heeft minister Van Rijn een brief naar de Tweede Kamer gestuurd over het voorkómen van geneesmiddeltekorten door de corona-pandemie. De maatregelen gaan zowel over de geneesmiddelen bij COVID-19 als over de algemene beschikbaarheid van geneesmiddelen. Tekorten dreigen doordat patiënten in korte tijd meer geneesmiddelen dan normaal hebben opgehaald, en door de situatie in productielanden. Hoewel de productie in China weer op stoom lijkt te komen, is een ander belangrijk productieland, India, in lockdown.

CBG en IGJ gaan de beschikbaarheid monitoren van geneesmiddelen voor de behandeling van COVID-19. Daarnaast is het Coronaberaad Beschikbaarheid Geneesmiddelen opgericht om informatie uit te wisselen. De minister kan bij corona-gerelateerde geneesmiddelen per direct de wettelijke maximumprijs loslaten. De export van geneesmiddelen wordt niet verboden. Bestaande afspraken over het eerst bedienen van zorginstellingen in Nederland blijven behouden.

De maatregelen voor de algemene beschikbaarheid van geneesmiddelen bestaan uit het uitstellen van de aanscherping van de maximumprijzen in de Wet Geneesmiddelenprijzen met 6 maanden. Bij CBG en IGJ worden procedures versneld, en de minister laat onderzoek doen naar de mogelijkheden tot afzetgarantie en gezamenlijk inkopen. De gebruikelijke aflevertermijn voor herhaalrecepten blijft gelden. Ook drogisterijen hebben maatregelen genomen: doosjes paracetamol zijn verplaatst naar achter de kassa, en klanten kunnen maximaal 2 doosjes tegelijk kopen.

Alle maatregelen moeten bijdragen aan de beschikbaarheid van geneesmiddelen, zonder het huidige zorgsysteem buiten werking te stellen. Ook bereidt de minister zich voor op verdergaande maatregelen voor het geval dat er geneesmiddeltekorten ontstaan.

Volledige brief: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering

Waarschuwing voor fraude met geneesmiddelen

Het Europees Geneesmiddelen Agentschap waarschuwt voor nepgeneesmiddelen via internet. De verkoop van geneesmiddelen is alleen toegestaan via geregistreerde websites. Geneesmiddelen van andere aanbieders kunnen nep zijn en gezondheidsproblemen veroorzaken. Daarnaast waarschuwt de IGJ tegen reclames voor niet-geregistreerde middelen bij COVID-19. Reclames voor dergelijke middelen met claims over werkzaamheid tegen een ziekte of virus is verboden.

DOAC's

Bij patiënten met vitamine K-antagonisten bij wie de trombosedienst door de coronacrisis de zorg niet kan borgen, kan de huisarts overwegen de VKA te vervangen door een DOAC. Het NHG heeft hiervoor adviezen gepubliceerd.

Overzetten VKA naar DOAC: www.nhg.org

Tot slot

In het vorige Coronanieuws was uitgebreid aandacht voor NSAID's, ACE-remmers en angiotensine-2-antagonisten. De conclusie dat er geen bewijs is voor een negatief effect op het beloop van COVID-19 blijft overeind. Patiënten kunnen hun ACE-remmer of angiotensine-2-antagonist continueren. Bij bestrijding van griepachtige klachten houdt paracetamol de voorkeur.

27 maart 2020

Volgende week verschijnt een nieuw Coronanieuws. Mocht u suggesties hebben voor onderwerpen, dan horen we dat graag.

Voor suggesties: medicijnbalans@medicijngebruik.nl